

Biroul permanent al Senatului

Bp. 413 / 11.10.2021

Biroul permanent al Senatului

L. 439 / 11.10.2021

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru plafonarea prețurilor
la energie electrică și gaze pentru consumatorii casnici**

Analizând propunerea legislativă pentru plafonarea prețurilor la energie electrică și gaze pentru consumatorii casnici (b413/17.09.2021), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/4576/20.09.2021 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D834/21.09.2021

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare plafonarea prețului energiei electrice și a gazelor naturale la nivelul mediu al perioadei martie – septembrie 2021, pentru o perioadă de 6 luni, măsură de care vor beneficia consumatorii casnici. Potrivit Expunerii de motive, „..., având în vedere creșterile galopante de preț înregistrate atât la energia electrică, cât și la gaze, precum și impactul uriaș pe care aceste creșteri îl generează în totalul veniturilor pentru majoritatea consumatorilor casnici, tot mai mulți români întâmpină dificultăți la plata facturilor, fiind expuși riscului de sărăcie energetică. Soluțiile legislative vizează tocmai reducerea poverii unor facturi rezultate printr-o creștere artificială a prețurilor”.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, prima Cameră sesizată fiind Senatul, în conformitate cu dispozițiile art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Întrucât propunerea legislativă are implicații asupra bugetului de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art.111 alin.(1) teza a doua din Constituția României, republicată.

Totodată, în considerarea dispozițiilor art.15 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată, fiind vorba despre o inițiativă a cărei adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, inițiatorii trebuie să prezinte fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

4. Semnalăm că Expunerea de motive nu respectă structura instrumentului de prezentare și motivare prevăzută la art.31 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind cuprinse referiri cu privire la **impactul financiar asupra bugetului general consolidat**, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung, și nici cu privire la consultările derulate în vederea elaborării prezentei propuneri.

De asemenea, trebuie respectate prevederile art.33 alin.(2) teza a doua din legea sus-menționată, referitoare la întocmirea **studiului de impact**.

5. Analizând obiectul de reglementare al prezentei propuneri, supunem atenției inițiatorilor următoarele aspecte:

A. Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012, cu modificările și completările ulterioare dispune, la art.80 alin.(1), că *„În situații de dezechilibre majore între cerere și ofertă și disfuncționalități evidente ale pieței de energie electrică, Guvernul, la propunerea ANRE și cu avizul Consiliului Concurenței, poate limita creșterea excesivă a prețurilor/tarifelor sau blocarea acestora pentru o perioadă determinată de maximum 6 luni, perioadă ce poate fi prelungită succesiv pentru durate de câte cel mult 3 luni, cât timp persistă circumstanțele ce au determinat adoptarea respectivei decizii, (...)”*.

În mod similar, art.180 alin.(1) din aceeași lege statuează că *„În situația unui dezechilibru major între cerere și ofertă și/sau a unei disfuncționalități evidente a pieței de gaze naturale, Guvernul, la propunerea ANRE și cu avizul Consiliului Concurenței, poate limita creșterea excesivă a prețurilor/tarifelor sau blocarea acestora pentru o perioadă determinată de maximum 6 luni, care poate fi prelungită*

succesiv pentru durate de câte cel mult 3 luni, cât timp persistă circumstanțele care au determinat adoptarea respectivei decizii, (...)”.

Din considerentele arătate mai sus, semnalăm că prezenta propunere legislativă poate fi promovată **doar prin instituirea unei derogări de la dispozițiile legale antereferte.**

B. Precizăm că în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.951 din 5 octombrie 2021 a fost publicată **Ordonanță de urgență a Guvernului nr.118/2021 privind stabilirea unei scheme de compensare pentru consumul de energie electrică și gaze naturale pentru sezonul rece 2021-2022, precum și pentru completarea Ordonanței Guvernului nr.27/1996 privind acordarea de facilități persoanelor care domiciliază sau lucrează în unele localități din Munții Apuseni și în Rezervația Biosferei „Delta Dunării”.**

Este, prin urmare, de analizat în ce măsură ar putea coexista cele două acte normative, în situația în care, în momentul intrării în vigoare a legii, dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.118/2021 ar fi în continuare aplicabile.

C. Ca observație generală, semnalăm că, în forma în care este prezentată, propunerea legislativă cuprinde unele norme dificil de înțeles și în acest fel lipsite de precizie și de predictibilitate. Sub aspectul deficiențelor de redactare; reținem următoarele:

a) în scopul evitării repetării prepoziției „pentru”, precum și din considerente ce țin de acuratețea terminologiei, propunem reformularea **titlului**, astfel:

„Lege **privind** plafonarea prețurilor la energie electrică și gaze **naturale** pentru **clienții casnici**”.

Precizăm că expresia „consumator casnic” - deși este folosită în mod uzual în limbajul comun, obișnuit - , aceasta reprezintă, din perspectiva Legii nr.123/2012, cu modificările și completările ulterioare, o combinație între expresia „client **final**” care este echivalentă cu noțiunea de „**consumator**” (conform definiției de la art.3 pct.13) și expresia „client **casnic**” (definită la pct.15 din cadrul aceluiași articol). Întrucât expresiile „client **final**” și „client **casnic**” nu au aceeași semnificație, recomandăm să se utilizeze, **în tot cuprinsul propunerii legislative**, sintagma „client **casnic**”;

b) la **art.1 alin.(1)**, norma propusă este imprecisă, întrucât nu specifică ce tip de preț este vizat la nivelul mediu al perioadei respective. Avem în vedere că prețurile, în conformitate cu prevederile Legii nr.123/2012, cu modificările și completările ulterioare, se formează pe diferite piețe, cum ar fi, de exemplu: piața de echilibrare,

piața pentru ziua următoare (PZU) sau piața centralizată a contractelor bilaterale.

Pe de altă parte, nu este clar dacă inițiatorii au intenționat să se refere la prețul contractelor de lungă durată, aceasta putând reprezenta o soluție, mai ales că există o evidență clară a acestor contracte sau au avut în vedere o altă soluție.

La **alin.(2)**, pentru rigoare normativă, este necesar ca textul să fie reformulat astfel:

„(2) ..., **președintele** Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei va emite un **ordin**, în termen de 30 de zile de la **data** intrării în vigoare a prezentei legi”.

Precizăm că nu este necesar să se menționeze între paranteze denumirea abreviată a respectivei entități, întrucât aceasta nu mai este folosită ulterior, în textul propunerii legislative.

Pe fond, însă, considerăm că trebuie prevăzut în mod specific care este obiectul de reglementare al ordinului la care se face referire.

c) la art.2 alin.(1), textul este eliptic în prima parte a sa, întrucât nu precizează care este modalitatea prin care Ministerul Energiei „constituie” fondul respectiv. Pentru o exprimare normativă, textul trebuie să prevadă că „Ministerul Energiei **înființează**” fondul, precum și prin ce fel de act realizează aceasta.

Totodată, denumirea fondului nu doar că este prea lungă, dar generează neclarități în redactarea actuală a textului. Astfel, în ceea ce privește „compensarea **cu până la 50%** a diferenței de preț”, nu este clar cine stabilește până la cât în interiorul limitei maxime de 50% se realizează compensarea sau dacă textul se referă la compensarea cu 50%.

Mai mult, este absolut necesar să se prevadă un nivel superior al prețului. În caz contrar, compensarea poate însemna sume foarte mari, întrucât se raportează la prețuri la foarte ridicate.

De asemenea, nu rezultă cu claritate care sunt „ultimele 6 luni”, punându-se întrebarea la ce moment se raportează acest termen.

Prin urmare, este necesară reformularea textului conform celor arătate anterior, în funcție de intenția de reglementare.

La **alin.(2)**, cuvântul „Fondului” trebuie scris cu literă mică, întrucât acesta nu reprezintă denumirea prescurtată a fondului respectiv, atâta vreme cât se face trimitere la alin.(1).

Semnalăm, însă, că formularea „prin **taxarea** cu 50% a **profitului** înregistrat de **producătorii de energie electrică și gaze naturale**” este ambiguă, lăsând loc interpretărilor. Astfel, din context, se desprinde

concluzia că, de fapt, intenția inițiatorilor a fost aceea de a se referi la **impozitare**.

Mai mult, având în vedere Ordonanța Guvernului nr.7/2013, nu se înțelege dacă termenul “profit”, utilizat în cadrul normei propuse, are semnificația din Codul fiscal sau desemnează inclusiv veniturile suplimentare sus-menționate, în cazul gazelor natural.

Pe de altă parte, textul se referă și la **producătorii de gaze naturale**, ceea ce este de domeniul evidenței că nu există. Referitor la acest aspect, menționăm că Ordonanța Guvernului nr.7/2013, cu modificările și completările ulterioare, folosește formularea „*Operatorii economici, ..., care desfășoară efectiv atât activități de extracție, cât și activități de vânzare a gazelor naturale*”.

Nu în ultimul rând, pentru o exprimare specifică actelor normative, propunem înlocuirea expresiei “precum și prin bugetul de stat” cu sintagma “precum și de la bugetul de stat, **în limita sumelor aprobate anual cu această destinație**”;

d) la **art.3**, semnalăm că, potrivit dispozițiilor art.78 din Constituția României, republicată, intrarea în vigoare a unei legi are loc „la 3 zile de la data publicării sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei”, iar nu într-un termen imprecis, până la împlinirea celor 3 zile. Pe cale de consecință, întrucât textul nu prevede o dată ulterioară în sensul celor arătate mai sus, intrarea în vigoare se realizează în conformitate cu dispozițiile constituționale antereferite.

Totodată, sintagma „se aplică pe o perioadă de 6 luni de la data intrării în vigoare” este superfluă prin raportare la textul propus la art.1 alin.(1).

De asemenea, sintagma „cu posibilitatea prelungirii termenului de aplicare” este superfluă, Parlamentul, în calitate de unică autoritate legiuitoare, având posibilitatea oricând să proroge termenul respectiv, fără a fi necesară prevederea acestei posibilități într-o altă lege.

Față de cele de mai sus, apreciem că art.3 trebuie eliminat.

~~PREȘEDINTE~~

~~Florin IORDACHE~~

București
Nr.840/8.10.2021

O.U.G. nr. 118/2021

M. Of. nr. 951/5 oct. 2021

Ordonanță de urgență privind stabilirea unei scheme de compensare pentru consumul de energie electrică și gaze naturale pentru sezonul rece 2021-2022, precum și pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 27/1996 privind acordarea de facilități persoanelor care domiciliază sau lucrează în unele localități din Munții Apuseni și în Rezervația Biosferei "Delta Dunării"